

Datum
2020-12-01Diarienummer
Dnr Af-2020/00545057Avsändarens referens
Fi2020/03706Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Remissyttrande: Rutavdrag för äldre (SOU 2020:52)

Arbetsförmedlingen yttrar sig i de delar av förslaget som kan bedömas påverka utvecklingen på arbetsmarknaden och som därmed direkt eller indirekt kan påverka Arbetsförmedlingens verksamhet.

Arbetsförmedlingen tar inte ställning till förslagets fördelningspolitiska effekter men konstaterar att förslaget kan medföra sådana.

Sammanfattning

Arbetsförmedlingen ser positivt på en utvidgning av rutavdraget utifrån syftet att skapa fler jobb för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden och därmed långsiktigt öka sysselsättningen. Myndigheten delar samtidigt utredningens uppfattning att en särskild ordning för rutavdrag för äldre kan vara svår att motivera ur ett likabehandlingsperspektiv. Därtill bör beaktas att de förväntade positiva effekterna på arbetsmarknaden skulle bli större om möjligheten till rutavdrag omfattade samtliga som efterfrågar tjänsterna. Arbetsförmedlingen instämmer därför i att det vore mer rimligt att överväga en generell utvidgning av det ordinarie rutavdraget. Arbetsförmedlingen vill i sammanhanget också understryka vikten av att utformningen av rutavdraget görs så att nyskapade arbetstillfällen kommer de avsedda grupperna till del.

Arbetsförmedlingens synpunkter

De synpunkter som Arbetsförmedlingen har lämnat i tidigare yttranden om liknande förslag om förändringar av rutavdraget gäller även det aktuella förslaget. Arbetsförmedlingen har en positiv inställning till rutavdraget och har tillstyrkt tidigare förslag om utvidgning av rutavdraget eftersom det kan förväntas ha positiva

Datum
2020-12-01Diarienummer
Dnr Af-2020/00545057

sysselsättningseffekter.¹ Myndigheten har bland annat tidigare förordat att fler trädgårdstjänster borde ingå i det ordinarie rutavdraget.²

Samtidigt har Arbetsförmedlingen betonat vikten av att rutreformens arbetsmarknadspolitiska syfte uppnås, genom att se över rutavdragets utformning så att det verkligen skapar arbetstillfällen för de personer som har en svag anknytning till arbetsmarknaden.³ Dessutom har myndigheten påpekat att subventioner med en varaktig utformning riktad mot specifika verksamheter riskerar att medföra oönskade konsekvenser på sikt, i form av snedvriden konkurrens och överkonsumtion av den subventionerade varan eller tjänsten på bekostnad av andra varor och tjänster.⁴

Utredningen bedömer att den föreslagna ordningen för ett särskilt rutavdrag för äldre innebär små positiva effekter på sysselsättningen. De möjliga arbetsutbudseffekterna är dock svårbedömda enligt Arbetsförmedlingen, då utredningen inte presenterar några beräkningar av förslagets sysselsättningseffekter.

Den ordning för särskilt rutavdrag för äldre som presenteras i utredningen väntas i viss mån stimulera sysselsättningen inom sektorer av ekonomin där inträdet på arbetsmarknaden skulle underlättas för personer med en svag anknytning till arbetsmarknaden. Fler arbetstillfällen för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden minskar risken för långtidsarbetslöshet för denna grupp. Vidare kan sysselsättningen i viss mån väntas öka även bland äldre och deras anhöriga, genom att användande av de berörda ruttjänsterna frigör tid som kan användas till betalt arbete, något som även det leder till ökad tillväxt. Dessutom kan förslaget till viss del förväntas minska svartarbete inom de berörda sektorerna på arbetsmarknaden.

Arbetsförmedlingen ser därför positivt på att utvidga rutavdraget till fler tjänster som är anpassade för att möta en efterfrågan utifrån behov hos den äldre befolkningen. Arbetsförmedlingen ser även positivt på att utvidga den anhörigkrets som kan utnyttja avdraget för en närståendes räkning. Samtidigt delar myndigheten utredningens uppfattning att en särskild ordning för rutavdrag som gäller enbart för äldre kan vara svårt att motivera. Detta både med beaktande av likabehandlingsprincipen och med hänsyn till potentiella positiva effekter på arbetsmarknaden som skulle utebli om rätten till rutavdrag för tjänsterna begränsas till en viss grupp. De tjänster som föreslås ingå i en särskild ordning för rutavdrag för äldre kan efterfrågas även av andra medborgare som inte når upp till

---

¹ Se Arbetsförmedlingens tidigare remissyttranden Förändringar i husavdraget (Dnr Af-2015/164922), Kompletteringar av RUT-avdraget (Dnr Af-2015/654575), Höjt tak för rutavdrag (Dnr Af-2019/00036949) och Fler ruttjänster och höjt tak för rutavdraget (Dnr Af-2020/00087848).

² Remissyttrande: Kompletteringar av RUT-avdraget (Dnr Af-2015/654575)

³ Remissyttrande: Fler ruttjänster och höjt tak för rutavdraget (Dnr Af-2020/00087848)

⁴ Remissyttrande: Höjt tak för rutavdrag (Dnr Af-2019/00036949)

Datum
2020-12-01Diarienummer
Dnr Af-2020/00545057

den föreslagna åldersgränsen, och vars användande av tjänsterna skulle leda till motsvarande positiva effekter på arbetsmarknaden som för personer över den föreslagna åldersgränsen. Då många väljer att gå i pension redan före 65 års ålder, kan en potentiell ökning av äldres arbetsutbud genom senarelagd pensionering dessutom förväntas bli större om avdraget kommer även dem till del som ännu ej fyllt 65 år men som närmar sig pensionsåldern. En gränsdragning baserat på ålder riskerar dock att uppfattas som godtycklig oavsett hur den utformas.

Utredningen diskuterar även att delar av de tjänster som föreslås ingå i det särskilda rutavdraget för äldre i vissa fall utförs som en del av utförda ruttjänster redan idag.⁵ Den föreslagna ordningen för rutavdrag för äldre riskerar därför att bidra till otydlighet och en eventuell försämring av nuvarande rutvillkor samt till att försvåra administrationen runt ruttjänsterna.

Sammantaget delar Arbetsförmedlingen utredningens uppfattning att det är mer rimligt att överväga en generell utvidgning med de i utredningen föreslagna tjänsterna inom ramen för det ordinarie rutavdraget. Detta skulle underlätta tillämpningen av rutavdraget samtidigt som det skulle leda till ytterligare ökad efterfrågan på de tjänster som i utredningen föreslås ingå i den särskilda ordningen för rutavdrag för äldre.

På Arbetsförmedlingens vägnar

Maria Mindhammar
generaldirektör

Josefine Andersson
kvalificerad handläggare

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektör Maria Mindhammar. Ärendet har föredragits av Josefine Andersson, Analysavdelningen. I den slutliga handläggningen av ärendet har även tf. enhetschef för Utvärderingsenheten Anders Ljungberg samt sektionschef Helena Persson deltagit.

Beslutet fastställs digitalt i Diariet och saknar därför namnunderskrifter.

---

⁵ Exempelvis framkom i utredningen att sällskap i hemmet i form av till exempel samtal eller fika redan idag kan förekomma i samband med andra tjänster och att detta vanligtvis inte särdebiteras, se s. 215.